

3. Барановський О. І. Фінансові кризи: передумови, наслідки і шляхи запобігання: монографія / О. І. Барановський; Київський національний торговельно-економічний ун-т. – К.: КНТЕУ, 2009. – 754 с.

4. Бланк И. А. Управление финансовой стабилизацией предприятия / И. А. Бланк. – К.: Ника-Центр; Эльга, 2003. – 496 с.

5. Приймак С. Методологія визначення показників фінансової стійкості підприємства в рамках міжнародних стандартів бухгалтерського обліку / С. Приймак // Вісник Львівського державного фінансового інституту. – Львів, 2000. – С. 73–78.

6. Проскура Е. Ю. Особенности оценки уровня кризисного состояния для предприятий различных организационно-правовых форм хозяйствования / Е. Ю. Проскура, Т. А. Резникова // Вісник арбітражного керуючого. – 2001. – № 1. – С. 27–30.

Тиж Г. Б., ст. гр. ФСГм-21
Налукова Н. І., к.е.н., доцент

СВІТОВИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ НА СТРАХОВОМУ РИНКУ

Сьогодні у світі існує декілька моделей здійснення державного нагляду за страховими компаніями, основними з яких є:

1) виїзне інспектування страховиків співробітниками органів страхового нагляду (Італія, Франція, Японія та США). Завдання виїзного інспектування передбачає оцінку адекватності капіталу, якості активів та менеджменту, рівня прибутковості та ліквідності страховика. Інспектори при проведенні виїзного інспектування вивчають внутрішню документацію страховика, проводять зустрічі з його персоналом для того, щоб одержати відповідну інформацію про систему здійснення операцій і управління. Також вони вивчають матеріали внутрішнього та зовнішнього аудиту. Узагальнюючи отриману інформацію, вони оцінюють загальний стан страховика. При оцінці використовується структурована рейтингова система;

2) аналіз матеріалів зовнішнього аудиту страховика (Великобританія, Німеччина). При такому нагляді від страховиків вимагається проведення аудиту один раз у півроку або раз на рік. У деяких випадках інспектори проводять зустрічі з аудитором або керівництвом страховика. Такий спосіб здійснення нагляду передбачає те, що аудитор при виявленні серйозних проблем у страховика або порушенні ним страхового законодавства негайно проінформують органи нагляду. Тому органи нагляду повинні мати можливість впливати на вибір аудиторів страховиком. Звичайно, страховик має можливість вибирати аудитора зі списку затвердженого органами нагляду та інформувати їх при його заміні. Ще однією важливою особливістю такого нагляду є те, що виїзне інспектування проводять також для того, щоб оцінити та затвердити

систему внутрішнього контролю та аудиту в страховій компанії. Основним завданням внутрішнього контролю є розрахунок необхідного рівня капіталу залежно від ризиків, які несе страховик при здійсненні своєї діяльності;

3) використання матеріалів як власного виїзного інспектування, так і зовнішнього аудиту (Канада). У цьому випадку органи страхового нагляду проводять щорічне виїзне інспектування страховиків, однак, залишають більш детальну перевірку операцій зовнішнім аудиторам. Під час проведення виїзного інспектування інспектори ретельно оцінюють страховика у різних сферах його діяльності, на основі чого потім виставляють загальну оцінку стану страховика. Компоненти цієї оцінки розрізняються залежно від типу фінансової установи: страховик, страхова група, філія (представництво) іноземного страховика. Однак, у кожному випадку оцінка показує, наскільки необхідним є частий контроль за цією установою;

4) встановлення жорстких вимог до публічної звітності, так звана, модель «публічної звітності» або «ринкової дисципліни» (Нова Зеландія). Ця модель страхового нагляду передбачає, що жорсткі вимоги до обов'язкового опублікування певної інформації про роботу страховика приводять до ринкової самодисципліни учасників ринку, тобто стимулюють керівництво страховика розсудливо приймати ризики, забезпечуючи його надійну роботу.

На сучасному етапі в Україні використовуються переважно дві моделі страхового нагляду: виїзний і безвиїзний. За останній час відбулися значні зрушення в акцентах страхового нагляду від практики детального інспектування операцій страховика до інспектування, спрямованого на оцінку ризиків і внутрішніх процедур страховика щодо їхнього проведення. Крім цього, серед тенденцій розвитку страхового нагляду можливо виділити збільшення ролі публічності страхової звітності та розширення практики застосування загальних стандартів і рекомендацій Міжнародної асоціації органів страхового нагляду.

Трачук А. І., ст. гр. ФСГм-21
Лубкей Н. П., к.е.н., доцент

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВ

Управління операційними активами підприємства являє собою систему принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень, пов'язаних з їх формуванням, ефективним використанням у операційній діяльності підприємства й організацією їх обороту.